

Τι είναι έκθεση;

Αν πάτε σε οποιαδήποτε υπηρεσία που έχει σχέση με το κοινό, θα δείτε να υπάρχει απέξω κι ένα τραπεζάκι με κάποιον που είναι έτοιμος να γράψει την αίτησή σας. Αυτό είναι πολύ φυσικό, αφού στο σχολείο ένα παιδί δεν μαθαίνει να γράφει ούτε καν μια αίτηση.

Μαθαίνει, όμως, να γράφει εκθέσεις. Για να καταλάβετε τι είναι «έκθεση» (στο ελληνικό σχολείο), φαντασθείτε έναν (ή μία) δημοσιογράφο-ρεπόρτερ που θέλει να κάνει ένα «κοινωνικό ρεπορτάζ» για κάποιο τηλεοπτικό κανάλι. Τι πρέπει να προσέξει;

Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να υπερβάλει, δηλαδή θα πρέπει να «μεγαλώσει» και να «δραματοποιήσει» το θέμα – για να το κάνει «μεγάλο θέμα». Πώς αλλιώς θα συγκινήσει και θα ελκύσει το φιλοθεάμον κοινό;

Θα πρέπει, επίσης, να φροντίσει να «επιμηκύνει» την παρουσίαση – να την κάνει «χορταστική». Πώς αλλιώς θα γεμίσει το δελτίο ειδήσεων, πώς θα γίνει «σόου», πώς θα έχει ακροαματικότητα; Αυτό σημαίνει πως πρέπει να λέει τα ίδια και τα ίδια, με άλλα λόγια.

Θα πρέπει να περιλαμβάνει «απόψεις» από όλες τις πλευρές. Δεν έχει σημασία αν οι απόψεις αυτές θα είναι παράλογες και γελοίες – ο καθένας έχει δικαίωμα να έχει την «άποψή» του (δημοκρατία έχουμε), ακόμα και αν **δεν** τη στηρίζει σε κάποιο λογικό επιχείρημα.

Τέλος, ένα καλό «κοινωνικό ρεπορτάζ» θα πρέπει να έχει κι ένα «προοδευτικό κοινωνικό μήνυμα». Θα πρέπει, δηλαδή, να λέει πως δεν φταίει ο «καημένος» ο δράστης, αλλά κάποιοι άλλοι (άγνωστοι και ανώνυμοι), που βρίσκονται πίσω από όλα τα δεινά μας: οι Αμερικανοί, οι Γερμανοί, η παγκοσμιοποίηση, τα οργανωμένα συμφέροντα, οι διαπλεκόμενοι, το κεφάλαιο, οι πολυεθνικές, το εβραϊκό λόμπι, οι έμποροι ναρκωτικών, οι νονοί της νύχτας – κάποιος «κακός», τέλος πάντων, που είναι διαφορετικός από μας τους «καλούς».

Τέτοιου είδους εκθέσεις μαθαίνει και ζητάει από το παιδί το ελληνικό σχολείο. Αν εσείς έχετε την όρεξη να αντισταθείτε σ' αυτή την κατεύθυνση (δυσκολεύοντας τις σχέσεις του παιδιού σας με τους δασκάλους του), τότε μπορείτε να πείτε στο παιδί ότι η λαϊκή σοφία ζητάει «λίγα και καλά» και υποστηρίζει πως «τα πολλά λόγια είναι φτώχεια».

Θα πρέπει, λοιπόν, εσείς να μάθετε στο παιδί σας τα είδη της έκθεσης που δεν του μαθαίνει το ελληνικό σχολείο. Ας πούμε, την περιγραφική έκθεση, που δεν έχει σχέση με παρομοιώσεις, μεταφορές, κοσμητικά επίθετα κλπ., αλλά με την ακρίβεια και τη σαφήνεια της περιγραφής, έτσι ώστε ο αναγνώστης να γνωρίσει ένα αντικείμενο σαν να το βλέπει.

[Σας έχει τύχει ποτέ να ρωτήσετε στον δρόμο κάποιον περαστικό να σας πει πώς θα πάτε στο Ολυμπιακό Στάδιο; Αν ακολουθήσετε την περιγραφή που θα σας κάνει –η οποία θα συνοδεύεται και από μερικές τελείως άσχετες κινήσεις των χεριών του– είναι βέβαιο πως θα βρεθείτε στον πρώην Ιππόδρομο του Φαλήρου. Η άποψη ότι «ρωτώντας πας στην Πόλη» προϋποθέτει ότι ρωτάς ανθρώπους που δεν έχασαν τις ικανότητές τους παρακολουθώντας τα μαθήματα του ελληνικού σχολείου.]

Ένα άλλο είδος έκθεσης που θα πρέπει εσείς να μάθετε στο παιδί σας είναι η έκθεση-αναφορά (report), ένα είδος πολύ συνηθισμένο σε μια υπηρεσία ή σε μια επιχείρηση.

Και, βέβαια, το παιδί πρέπει να μάθει και «ζωντανούς» τρόπους παρουσίασης. Δηλαδή, το πώς θα παρουσιάσει κάποιο θέμα σε ένα ζωντανό ακροατήριο (που δεν θέλει να το κοιμίσει) με τη βοήθεια ορισμένων σημειώσεων και μιας σειράς διαφανειών (που θα πρέπει το ίδιο το παιδί να κατασκευάσει και να προβάλει).

Ας μην ξεχνάμε και τους τρόπους σύνταξης ενός βιογραφικού που θα πρέπει κάποιος να διδάξει στο παιδί σας (δυστυχώς, εκτός σχολείου).

Το μόνο θετικό για σας είναι ότι το παιδί σας, μαθαίνοντας αγγλικά (ή μια άλλη ξένη γλώσσα) θα πάρει από εκεί τα πρώτα μαθήματα στους παραπάνω τρόπους έκφρασης.

Τάσος Ανθουλιά